GAZETA KRAKOWSKA

Nro 77.

Z KRAKOWA DNIA 26 WRZESNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Warszawy d. 18 Września.

Dnia wczorayszego w stolicy tuteyszey uroczyście obchodzone były imieniny Nayiasnieyszey Cesarzowey i Królowey Elżbiety Alexieiowney, przez powinszowania i nabożeństwo odprawione w Kościele Metropolitalnym przez JW. Arcybiskupa Warszawskiego Prymasa Królestwa, w obecności JO. Xcia Namiestnika Królewskiego i Władz kraiowych, tudzież przez oświecenie Miasta i gmachów publicznych.

J. C. Mość Wielki Xie Mikołay, opuścił stolicę tuteyszą dnia 14 b. m. około godziny 9tey wieczorem.

Dnia 15 b. m. wszystkie pułki piechoty i jazdy, zebrane na polach pod Warszawą, odbyły znowu wielki popis z ogniem, pod naczelnem dowództwem J. C. Mości Wielkiego Xcia Konstantego, a w obecności Wielkiego Xcia Michała.

Smierć Stanisława Hrabi Potockiego Prezesa Senatu.

Po ciężkich i długoletnich cierpieniach, zakończył dni swoie JW. Stanisław Hr. Potocki, Prezes Senatu, Kawaler orderów Polskich i Legii honorowey.

O przymiotach i zasługach Męża tego, nie będziem się długo rozciągać; znaią ie żyiący, znać będą potomni, z czynów obywatelskich, dzieł literackich, wielkich zawodów, pod sterem iego wzniesionych i hoynych nakoniec darów Akademii Warszawskiey uczynionych. Urodził się Mąż ten w roku 1757 z Eustachego Potockiego, Jenerała artyleryi Lit: i Maryi Konckiey, córki sławnego za Jana III. Jenerała artyleryi Kor:

W młodym wieku wszedł w zawód publiczny za panowania Stanisława Augusta, po trzykroć sprawował funkcyie Poselskie, zasiadał w Radzie nieustaiącey. Pod N. Frederykiem Augustem Królem Saskim X. W. wyniesiony został na godność Prezesa Rady Stanu i Ministrów, i Prezesa Edukacyi publiczney.

Panuiący nam łaskawie Monarcha, mianował go Prezesem Senatu. Przechodził Potocki z drugiemi, przez ciężkie koleie, których kray nasz doswiadczał; cierpiał z drugiemi prześladowania, straty i

więcey. Mimo atoli zmiany czasów i okoliczności, nie zmieniał nigdy, ni uczuć ni prawideł swoich. Dobry Obywatel i Polak, pracowity Urzędnik, sprawiedliwy Sędzia, czuły Mąż i oyciec nie miał na celu, iak Boga, Oyczyznę, Króla i całość zakresu łaskawie nam przez tegoż Monarchę nadanego. W utrzymaniu praw oyczystych, w rozszerzeniu oświaty, moralności i pożytecznych nauk, nieprzerwanie gorliwy, starał się przygotować pokolenie, godne służenia bez skazy Królowi i kraiowi. Uczony, wymowny, łagodny, łatwo zapominaiący uraz, ochotnie czyniący przysługi, wiele sam ucierpiał, nikomu cierpień nie stał się przyczyną. W pośród łez rzewnych nieutulonej żony, dzieci, krewnych, wnuków, przyiacioł, opatrzony SS. Sakramentami przez J W. JX. Hołowczyca, Arcybiskupa Warszawskiego Prymasa Królestwa Polskiego i Proboszcza mieyscowego, oddał Bogu duszę w Willanowie dnia 14 Września r. b. około godziny 5tey wieczorney. Zwłoki iego złożone będą w Kościele Willanowskim, obok zwłok brata Ignacego Potockiego, Marszałka W. Lit: Uroczyste zaś exekwiie odprawią się w Kościele S. Krzyża w dzień potemu wyznaczony.

Z Petersburga d. 23 Sierpnia d. k.

Gazeta tuteysza ogłosiła Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Nayprzewielebnieyszego Metropolity Serafima, z podpisem własnoręcznym J. C. Mości dnia 19 Czerwca r. b.]

"Kiedy z woli Naywyższego, Metropolita Michał powołany został z doczesnego tego świata do wieczności, wtedy, w serdecznem oddaniu Opatrzności, pragnąc mieć Pasterza, posłusznego woli Pańskiey, na to mieysce was wybrałem. Na skutek czego, wydawszy ukaz do Nayświętszego Synodu, o przeznaczeniu was na Metropolitę Nowogrodzkiego i Petersburgskiego, Estońskiego i Finlandzkiego, wzywam waszę Wysoką Przewielebność, przybyć do Petersburga, i rozpocząć nowy ten duchowny zawód. Służyć Bogu w duchu Jego, iak iestem przekonany, równo iest dla was na każdem mieyscu, dokądkolwiek On was pośle. Dla tego proszę Jego łaski, ażeby błogosławił w tem nowem dla was przeznaczeniu, i obdarzył was siłą i duchem czynienia dzieła Jego w zupełney Jego woli, pod nieustanną bacznością Jego pieczy, prowadzenia powierzony wam owczarni Jego drogą, i pomagania wszelkiemi sposobami do zaszczepienia w sercach Królestwa Jezusa Chrystusa.,,

"Proszę i was o modlitwy za Mną. Zostaię ku wam zawsze przychylnym.,,

N. Cesarz przenosząc Rzeczywistego Rądcę Stanu Demczyńskiego, Kommissarza pełnomocnego w Kommissyi likwidacyyney Warszawskiey, na własną iego prośbę, do Kollegium Państwa spraw zagranicznych, przez wzgląd na długą i gorliwą służbę, rozkazał pobieraną przezeń teraz pensyią 3000 rubli assygnacyynych zamienić w pensyią dożywotnią.

Z Minchen d. 1 Września.

W proiekcie do utworzenia legionu Niemieckiego w Grecyi, wydanym tu przez Pana Thiersch, czytamy co następuie: — "Gdy powszechne zaięcie, które sprawiła walka o oswobodzenie Grecyi z pod iarzma despotyzmu Tureckiego, zaczyna się zamieniać w Niemczech w czynną gorliwość, gdzie się rze-

cą stosowną nadać pewny kierunek i związek rozproszonym siłom, które się po wszystkich mieyscach poruszaią za tą wielką i szlachetną sprawą; aby przez wspólne działanie podług porządnego planu i stałego celu, zabezpieczyć położenie naszych braci Niemców, którzy śpieszą walczyć do Grecyi, i zareczyć pomyślny skutek tey wielkiey sprawie, dogodny dla tych, którzy go przedsiębiorą, i chlubny dla ich oyczyzny. Podług zgodnego zdania świadomych rzeczy, naylepiey odpowie się tym widokom, gdy z różnych okolic Niemiec przybywaiący do Grecyi mężowie znaiący sztukę woienną, połączeni zostaną w ieden legiion Niemiecki. Zebrani w dostateczney liczbie, sami officerowie wybiorą z grona swego dowódcę, sami iako oddzielny korpus poddadzą się pod rozkazy naczelnego wodza Greckiego, aby na przyszłą wiosnę rozpocząć kampanią wespół z innem woyskiem Greckiem. Na mieysce zebrania się, wyznacza się Volo, miasto w środku zatoki morskiey tegóż nazwiska, na brzegach Tessalii, a to dla tego że mieysce, to obwode z iedney strony morzem, ma bezpieczny i wygodny port z warownią, i graniczy z urodzaynemi kraiami Macedonii, Tessalii i Beocyi, które do utworzenia iazdy i utrzymania woyska wielkie podaią korzyści. Prócz tego, iak na ziemi Greckiey, tak i tam nie brakuie pamiętnych zabytków odległey starożytności, bo Volo od Greków Golos zwane, iest toż samo, co dawne Jolkos, zkąd wyprawa Argonautów wypłynęła. Na przeciwko wznosi się góra Pelion z swoiemi grotami; za nią Olimp, a na lewey stronie ciągną się wąwozy Termopilskie. Niemcy i Leonidas będą prawdziwem hasłem i znakiem do zebrania się rycerzy. Usiłowanie to będzie zapewne korzystne dla Greków, a gdy z położenia swoiego miasto Minchen do zebrania się iest stosowne, dla tego wypada zasłać tam kilku mężów świadomych interessów i potrzeb woiennych, aby użyteczne i skuteczne środki za radą ogólną ustanowione i przedsięwzięte zostały. Proszę prócz tego związkowych, iako też i tych, którzy składki zbieraią, żeby przesłali ie w wexlach do domu Smitha i Erzbergera w Augszburgu, lub też do innego pewnego bankiera w Minchen. O wpływie składek chociażby naymnieyszych, oraz o ich użyciu, publicznie i szczegółowo rachunki maią bydź składane. Dotąd prowadzi się w Grecyi woyna urywkowa; trzeba więc utworzyć zupełnie woysko Europeyskie, i takie tylko może dać odpór Turkom i Grecyią zasłonić. Przedsięwzięcie to nie powinno naruszać żadnego stosunku życia obywatelskiego i publicznego; nikt do niego przypuszczonym nie będzie, ktoby splamił powinność ku swoim współbraciom, albo przekroczył obowiązek obywatela lub urzędnika publicznego. Z iakieykolwiek strony uważać zechcemy rzecz i pomoc, którą Grekom sposobiemy, okażą się nam niepodeyrzane i sprawiedliwe, a łączą się z tem wszystkiem, co wspomnienia maią w sobie wielkiego i szlachetnego, co każdy iako członek i chrześcianin z miłości dobrego i świętego bronić powinien. Dotąd ieszcze kwitną w Niemczech iako ozdoby narodu, iako Xiążęta i Oycowie Niemieckich pokoleń, wnuki owych rodzin bohaterskich, które przed kilku wie-

)2(

kami za sprawę wielką i świętą walczyły na wschodzie, i krew swą przelewały. I teraz potrzeba oddalić od kraiów chrześciiańskich bezprawia pogańskiego barbarzyństwa, i zabezpieczyć uiarzmionym przez nie narodom, dobrodzieystwo obyczaiów Chrześciiańskich, i porządku, leszcze i teraz serca mężnych pałaią chęcią czynów znamienitych, od których zależy chwała nieśmiertelna a szczęście obecnych i przyszłych pokoleń. — W Minchen dnia 18 Sierpnia 1821 r.,,

(podpisano) *Fryderyk Thiersch.*

Do powyższego proiektu przyłączone iest następuiące pismo w ięzyku Nowo-Greckim i Niemieckim do powszechney rady Greków w Pelopenesie:

Mężowie Greccy!

"Woyna, którąście rozpoczęli z waszemi wiarołomnemi tyranami, to coście w niey okrutnego wycierpieli, i to, coście uczynili godnego starożytney Grecyi, zniewoliło nas, naród Niemiecki, do gorliwego i ochoczego wsparcia waszego. Wielu przedsięwzięło dopomódz wam zasiłkiem pieniężnym, lub swoią osobą, i okazać przed światem, że pamiętni na dobro, które z starożytney Grecyi do nich przeszło, uniesieni litością i rozgniewani na nieprzyiaciół imienia Chrześciiańskiego, stosownie do tych uczuć działać umieią. Abyśmy się iednak przekonali, czyli przybycie ich iest wam pożądane, i czyli przybywszy do Grecyi znaydą w gotowości to, czego się spodziewamy, na wezwanie wielu z nich, ułożyliśmy proiekt, który się razem z tym listem posyła pod zatwierdzenie wasze. Spodziewamy się, iż tymczasową naszę uchwałę za zbawienną do oswobodzenia Grecyi uznacie.,,

Imieniem związku utworzonego w Minchen dla wsparcia Graków.

(podpisano) *Fr. Thiersch.*

Daley następuie proiek do uchwały, i podobny list do Admiralicyi w Hydryi, aby okręty Greckie przyymowały ludzi udaiących się do Grecyi, i wysadzały ich w Volo w Tessalii.

W innem piśmie Professora Thiersch przesłanem powszechney radzie Greków, czytamy co następuie: — "Legion Niemiecki złożony z dowodzców Niemców, a z żołnierzy Niemców i Greków, tworzyć będzie korpus, z którego nikt ani officer, ani żołnierz bez pozwolenia dowódców Niemieckich edłączonym bydź nie może. Ludzie należący do legionu sądzeni będą podług praw woiennych i przez swóy legion. Legion ten używany będzie naywięcey i szczególnie w otwartym boiu z nieprzyiacielem, aby miał sposobność okazania Grekom czynów znamienitych, godnych woiennego doświadczenia i uczuć, które nakłoniły tych mężów do dzielenia z Grekami wielkich niebezpieczeństw i bitew. Zwierzchność Grecka starać się będzie, aby dostateczna ilość oręża, koni, ubioru i potrzeb korpusowi temu zawsze dostarczaną była. Szczególną pieczołowitość kazać winna chorym i rannym, a kalekom zapewni dostateczne i pewne utrzymanie. Każdemu w każdey porze ma bydź wolny powrót do Niemiec. Niemcy służący w tym legionie zaraz po przybyciu swoiem do Grecyi, dostawać maią żołd wystarczaiący im na zaspokoienie potrzeb życia w ciągu woyny, a po woynie, gdy Grecyia oswobodzoną zostanie, z posiadłości wygnanych nieprzyiaciół dostaną w

darze grunta z wolnością życia w kraiu i prawem obywatelstwa Greckiego, albo też sprzedania ich i wrócenia do Niemiec.„

Z Paryża d. 8 Września.

Corocznie przez całe lato ludzie różnych narodów, a zwłaszcza Anglicy odwiedzaią Ermenonville, dla obchodzenia pamiątki Rousseau. Podrodze oglądaią także Montefontaine. Ta na pozór P. Clary, szwagrowi Józefa Bonaparte sprzedana wieś, iest daleko większa, niżeli Ermenonville, ale nie tyle przyiemna. Ermenonville, wieyskie mięszkanie P. Girardin, iest prawdziwie ziemią klassyczną. Po czas niegdy woyny domowey było placem boiu, i tam pochowane zostały zwłoki poległych. Szczątki zamku do połowa ia, który należał do Gabryiela d' Estrée, zapowiada ieszcze wieża, która iego nazwisko nosi. Po Gabryielu dostał się Ermenonville wiernemu towarzyszowi oręża Henryka 4go, który po wymierzonym zamachu na życie tego Monarchy przez Ravailliac, dwiema dniami tylko z żalu go przeżył. Widać ieszcze na zamku, który zbudował iego herb. Gdy używał iuż dwóch lilly, dozwolił mu Król zamiast trzeciey dołączyć do swego herbu rękę Królewską. Do tych starożytney historyi pomników dołączony został nowy daleko ważnieyszy. Jan Jakób Rousseau umarł w Ermenonville p sześciotygodniowym mięszkaniu. (Nie była ta wieś iego własnością, iak niektóre pisma mylnie doniosły.) Zwłoki iego leżały tam pogrzebane nim do Panteonu przeniesione zostały. W Ermenonville pokazuią mieysca, w których wielki Cesarz Józef podczas podróży swoiey przez Francyią spoczywał. Mieysce to dla właściwey piękności zasługuie bydź widzianem. Nader przyiemnie połączona tam iest sztuka z pięknością szczodrey natury. W obwodzie 2600 morgów skały, wzgórza, lasek, łąki, ieziora i spadki wody wystawiaią nayprzyiemnieyszą rozmaitość. Stary Girardin był nay większym miłośnikiem ogrodów. Wydał nawet w tym przedmiocie pismo, które bardzo iest szacowane. 600,000 Fr. rocznego dochodu miał do łożenia na zaspokoienie swoiego smaku. Jakoż w przeciągu 30 lat wyłożył 3 mill. Fr. na upięknienie Ermenonville. Po śmierci oyca posiadali trzech Girardinowie wspólnie tę wieś. W. Łowczy Xcia Monsieur żądał wyyść z spólnictwa, i tak Ermenonville został na sprzedaż wystawiony. Pokazała się iuż czarna banda, która nie litościwie chciała wszystko aż do kamieni zniszczyć. Stanisław Girardin okupił się iey 100,000 Fr. a potem oyczyste to dobro za 1½ mill. Fr. kupił.

Jenerał Gourgaud, który długo bawił na wyspie S. Heleny, udał się niedawno do Anglii. Mówią, iż posłany tam został przez Xcia Leuchtenberg (Eugeniusza Beauharnois) dla żądania wydania zwłoków Bonapartego.

Podług pism tuteyszych zostawać ma w służbie woyskowey Rossyyskiey 18,000 właściwych Greków.

Marszałek Xże Raguzy (Marmont) mianowany został gubernatorem pierwszey woyskowey dywizyi.

Xże Angouleme podpisał na pomnik dla Baiarda 600 Fr.

Pogrzeb Marszałkowey Moreau odbył się w Bordeaux d. 2 b. m. z wielką

okazałością. Pierwsze władze miasta towarzyszyły zwłokom do mieyisca spoczynku, którym przodkował P. Ravez, prezes izby Deputowanych.

Pogłoska, że woyna Rossyi przeciw Turcyi dopiero w Wrześniu nastąpi, potrzebuie potwierdzenia. — Podług gazety Turyńskiey w całym Piemoncie nie znayduie się żaden z Xiążąt pod nazwiskiem Tomeniusa.

Z Madryta d. 27 Sierpnia.

Minister woienny Tom. Moreno Daviz złożył swóy urząd z powodu słabości zdrowia. Król przyiął iego złożenie i mianował następcą iego Jenerała porucznika Diego Contador. Aże ostatni znayduie się na poselstwie, przeto Minister morski zawiaduie tymczasowo tym wydziałem.

Znayduiący się tu posłowie Bolivara do układania się z rządem, odebrali rozkaz do opuszczenia Hiszpanii aż do dalszych rozkazów.

Z Lizbony d. 27 Sierpnia.

Minister nasz spraw zagranicznych Ferreira otrzymuie w okólniku, który wydał do zagranicznych naszych posłów: że Rejencyia przedsięwzięła wszelkie starania, aby posłom, którzy nie oświecą domów swoich, nie były, iak poprzednio Papiezkiemu, okna powybiiane. Wysłała zatem podczas oświecenia d. 24 Kwietnia przed mieszkania zagranicznych posłów i konsulów patrole; ale sierżant, który miał patrol przed konsulatem Austryiackim zapędził się daleko i podał pospólstwu sposobność do wytłuczenia okien. Konsul Austryacki twierdzi atoli, że pospólstwo, przyprowadziło muła z koszami kamieni i trzy godziny rzucało do okien kamieniami, niżeli zbroyna siła przybyła, i że to był plan do którego kilku znakomitych urzędników należało. Gdy dochodzenie nie szło dosyć spieszno, żaliło się poselstwo Austryiackie: że nadto opieszale w wydzieleniu przykładnego zadosyć uczynienia postępuiemy i groziło następnościami. "Niemogąc (wyraża Minister) znieść zuchwałości, z iaką do naszego rządu mówiono, a tem mniey ogromnych obwinień żadnemi dowodami nie popartych z dołączonemi groźbami, odpisałem posłowi Austryiackiemu Baronowi Stürmer, który żądał zaraz potem paszportów do wyiazdu. „ — Co do Rossyyskiego poselstwa wyraża Minister: "Potrzebną było rzeczą odsunąć uroszczenia zagranicznego posła, który przywłaszczył sobie prawo do sądzenia o sprawach wewnętrznych naszego kraiu, pochwalania ich lub naganiania. Obraził dwoiako nasz rząd: raz przez zawczesne oświadczenie, że nie oświeci mieszkania swego; powtóre przez zawczesną uwagę, iż rząd niepotrafi wstrzymać zuchwałości pospólstwa. Przydać potrzeba, iż przy powszechnem oświeceniu, Ministrowie zagraniczni z grzeczności tylko i dla zapobieżenia nieprzyzwoitości, ale nie z nakazu oświecić swoie domy mogą, &c. „

Zmiana konstytucyi dopiero po pięciu latach proponowaną bydź może. P. Borgo Carneiro wniosł z tego powodu, iż ieżeli by dwie trzecie części członków Stanów oświadczyły oyczyznę w niebezpieczeństwie, tedy ustać ma teraźnieyszy podział władz. Wniosek ten, (który zdaie się bydź przeciw władzy Królewskiey wymierzony) odłożyły Stany do

powtornego odczytania. — P. Thomas wniosł o uchwałę oznaczaiącą obowiązki wielkorządców zamorskich, i ażeby Następca tronu powrocił do Portugalii, zwiedził celnieysze Dwory Europeyskie, z Infantem Michałem, w towarzystwie osób, które mu Król wyznaczy. — D. 21 uchwaliły Stany, iż narodowa Portugalska kokarda niebieska i biała noszona bydź ma przez wszystkich urzędników w kraiu i zagranicą.

Z Bruxelli d. 10 Września.

Gdy dom kupiecki Hope i kompania oświadczył, iż nie chce się trudnić przyymowaniem Hiszpańskich rewersów na zaległą od Hiszpanii prowizyią, podiął się zatem tey czynności P. Gewers w Dortrecht.

Wyszło tu z druku pisemko w ięzyku Francuzkim pod tytułem: "Kalendarzyk Napoleona, wskazuiący w każdym dniu roku pamiętną epokę z życia Napoleona Bonapartego od urodzenia aż do śmierci tego.,,

Z Frankfortu d. 7 Września.

Prezyduiący Seymowi związku Niemieckiego Austryiacki poseł, Hr. Buol-Schauenstein, który niedawno z Paryża powrócił, odiechał ztąd z całą swoią rodziną do Wiednia.

Podług g e dowych wieści wkrótce zawarta ma bydź w Wiedniu na monetę srebrną znaczna pożyczka.

Około konca bieżącego miesiąca spodziewamy się widzieć w naszem mieście N. Króla W. Brytanii. Słychać, iż ten Monarcha odwiedzi osobiście obydwie w Niemczech swoie siostry, to iest Elżbietę Landgrafową w Darmstadt, i owdowiałą Królowę Wirtembergską w Ludwigsburgu.

Z Nowegołorku d. 11 Sierpnia.

Podług doniesień z Puerto-Cabello znaydowali się tam ieszcze oba Hiszpańscy Jeneralowie Latorre i Morales, a ponieważ się poróżnili, przeto w woysku naywiększy panuie nieład. Latorre nie chciał ani dowodztwa złożyć, ani poyść przeciw Niepodległym; poczynił iednak przygotowania do bronienia Puerto-Cabello. Przedmieścia zostały rozebrane, a miasto tak dobrze obwarowane, iż może się długo bronić, zwłaszcza, iż woyska Królewskie posiadaią podostatkiem żywności. Jenerał Bolivar kazał obu Królewskim Jenerałom zaproponować rozeym. Obustronni kommissarze ziechali się w tym celu do St. Estehan o milę od Puerto-Cabello; ale roziechali się nic nie zrobiwszy. Zdaie się, że zmieniona postać woyny wewnątrz kraiu po bitwie pod Carabobo, nakłoniła Jenerała Bolivara do tey propozycyi. Woyska Królewskie, które czuią się bydź zasłabe do potykania się z nieprzyiacielem na otwartem polu, urządziły liczne kupy, które są nader czynnemi i Niepodległym, gdy ie w mnieyszey liczbie natrafią, wielkie zadaią klęski. Jak n. p. iedna z tych urywkowych kup, 500 koni wynosząca, pod Kapitanem Blanco pobiła w St. Carlos małą liczbę Niepodległych, wycięła potem bezbronnych mieszkańców, ale oszczędziwszy nawet leżących w lazarecie ranionych z bitwy pod Carabobo. Kilkanaście takich kup wypłynęło z Puerto-Cabello, dla wylądowania, gdzie będą mogły wewnątrz kraiu. Skutki takiey woyny, zdaie się że nakłoniły naczelnika Niepodległych do proponowenia rozeymu. Słychać, że Bolivar obiął już istotnie Karakas: lecz stoiący w tem mie-

ście z 800 ludzi Jenerał Pereira bronił się walecznie i zawarł nakoniec kapitulacyą, gdy mu dozwolono wsiąść z woyskiem swoim na okręt Francuzki w Laguaira. Gdy Bolivar wszedł do tego miasta znalazł się prawie od wszystkich białych ludzi opuszczony.

Posąg Wasingtona przywieziono iuż z Włoch do Bostonu.

Prawie cały Mexyk znaydować się ma w ręku Niepodległych, wyiąwszy stolicę Werakrux i niektóre mało znaczące mieysca.

Z Korfu d. 25 Lipca.

Z Peloponesu nadeszła tu wiadomość, że Grecy częścią mocą oręża, częścią ogłodzeniem kilka cytadel, pomiędzy któremi Argos i Korint, do poddania się przymusili.

Na wyspie Rodus znayduią się w ręku Turków liczne założone niegdy przez kawalerów Maltańskich warownie, z których niepodobna uyść Chrześciianom. Wszystkie brzegi Anatolii i Karamenii zapełnione są uciekaiącemi Chrześciianami, którzy oczekuią na Greckie okręty z Archipelagu do ich zabrania. Inni okopuią się w gorach.

Grecka flotta wyladowała do Orfanus potrzeby woienne, które przeznaczone są dla miasta Seres.

Przygotywuią tu koszary dla nowo przybydź maiących z Anglii kilku pułków.

Z Amsterdamu d. 11 Września.

Odebraliśmy tu list następuiący:

Z Korfu d. 9 Sierpnia.

" Przez przybyły z Cerigo okręt nadeszło tu doniesienie, że druga Turecka flotta, składaiąca się z 4 liniiowych okrętów, 5 fregat i innych pomnieyszych okrętów do 25 przez połączoną Grecką flottę Hydry, Spezia i Ipsara tak daleco pobitą, spaloną, zabraną i rozproszoną została, że kilka tylko z niey uszło okrętów. ,,

" Podług listu z Smirny pod d. 2 Sierpnia panowała tam spokoyność; iednakże wielu kupców Greckich i nawet Arcybiskup osadzeni byli w więzieniach. ,,

Z Livorno d. 28 Sierpnia.

Wypędzeni dawniey z swey oyczyzny i na wyspach Korfu i Paxos osiedli Parganiotowie wracaią teraz do Epiru, wchodzą w służbę do Suliotów i staraią się we krwi Turków zasycić swą zemstę. Argią i Rapeza opanowali szturmem, i oblegaią teraz zamek w oyczystem swoim mieście Parga. Kilkokrotnie zrobili iuż wyłomy i przypuszczali szturm; ale męztwo ich ustąpić musiało zaciętey obronie Turków. Niedługo iednak ostatni trzymać się potrafią, ponieważ zupełnie wodę im odcięto.

Xiążęta Demetry Ipsylanty i Kantakuzeno nie opuścili Pelopenesu, owszem odbyli niedawno przegląd woyska Arcybiskupa Germano. Ipsylanty oznaymił woyskom o zwycięzkiem zdobyciu Vrachori i Missalongi.

Oczekiwany iest wkrótce od senatu w Calamate manifest, w którem doniesie Chrześciiańskim Mocarstwom o odrodzeniu się Grecyi na Europeyskie Mocarstwo.

Życzących trzymać Gazetę Krakowską od 1go Października r. b. upraszą Redakcyia o wczesne się zgłaszanie. Gazeta zacznie od następuiącego nowego roku nowym wychodzić drukiem.

DODATEK
DO N[ro] 77.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 26 WRZESNIA 1821 ROKU WE SRODĘ.

Z Włoch d. 4 Września.

Małżonka posła Austryiackiego w Rzymie Hr. Apponyi powiła d. 3 b. m. szczęśliwie syna, który nazaiutrz w kaplicy poselstwa przez Arcybiskupa Trebisondu Piatti ochrzczony został.

Z Neapolu piszą pod d. 30 Sierpnia, że dway pod obcemi imionami do Dalmacyi uszli Neapolitanczykowie, Porucznicy od pułku Burbońskiego Morelli i Silvati, którzy pierwszemi byli do buntu w Lipcu r. z. wydani władzom Neapolitańskiem i osadzeni w zamkach S. Elmo i dell'Oro teraz są sądzonemi.

Nowy kanał w Egipcie ułatwia nieskończenie handel, ponieważ okręty bez kołowania i opływania niebezpiecznych skał około Rosetty, Nilem prosto do Alexandryi przybywać mogą.

Od granic Tureckich d. 6 Września.

W Pelopenesie znaydować się ma przeszło 40 korpusików woyska, pomiędzy którémi zachodzi niezgoda. Może cudzoziemcom, których wielu iest pomiędzy niemi, osobliwie Francuzom, którzy znani są z swey sławy, uda się zaprowadzić przynaymniey porządek woyskowy. — Ali Basza Janiny zawrzeć miał z Grekami traktat, oddać im zamek Janiny, (o ostatnim zachodzi ieszcze wątpliwość) 2 mill. piastrów wypłacić, i na żołd swóy 7000 Suliotów przyiąć. Kilka tysięcy Albańczyków, którzy przeszłego lata odłączyli się od niego, powrócili nazad. Inne listy zapewniaią, że Ali na czele woyska swoiego układa się na nowo z Portą. — Ze na przebaczeniu Turków nie wiele polegać można, okazuią ostatnie zdarzenia w Bukareście z Kaminar Sawa, który w dobrey wierze z 2000 swoiego woyska przybył do tego miasta.

Od brzegów Menu d. 14 Września.

Nadzwyczayny poseł Pruski Otterstädt oddał d. 6 na uroczystem posłuchaniu Xięciu Nassau w imieniu Monarchy swoiego order czarnego Orła.

Z pod akademicznego sądu w Jena wyiętemi są studenci, skoro 4 lata w uniwersytecie przebędą.

Dwory Bawarski, Wirtembergski i Kasselski zawdziały także żałobę po Królowey Angielskiey.

Jedno z pism publicznych donosi, że do Frankfortu przybył bardzo podobny do ś. p. Napoleona Bonapartego Piemontczyk.

Z Gota d. 8 Września.

Dziennik "Der Allgemeine Anzeiger der Deutschen " zawiera

List na rok 2240, który może w krótce się sprawdzi, z dzieła Mercier "L'An deux mille quatre - cent quarante. Rêve s'il en fut jamais."

Z Stambułu d....

"Było to dla świata nader szczęśliwem zdarzeniem, że przecież w wieku 18tym (19tym) Turcy z Europy wypędzonemi zostali. Każdy przyiaciel ludzkości cieszy się z upadku tego strasznego państwa, w którym podli baszowie uniżali się tylko przed despotyzmem, gdy szło o powiększenie mąk. Skazani na długą nędzę synowie powrócili nie w poniżeniu, ale w tryumfie na oyczyste zagrody z siłą i zdatnością do ich uprawy. Oszpeciciele tronu Konstantynów potopili się w kale swoich bagien, a szranki które zabobon z nieoddzielną swoią okrutną towarzyszką tyraniią kunsztom i rozumowi położył, zostały przez lud północny od brzegów Sawy i Dunaiu aż do brzegów dawney Tanais zgruchotane. Filozofiia zaięła znowu dawne swoie Swiątynie, a oyczyzna Temistoklessów i Milciadessów ściska na nowo posąg wolności. Wzniosła się z szlachetnością do owych pięknych dni, w których na około promienie światła rzucała. Posiada dawne swoie granice i nie widać iuż Sardanapala, którego barbarzeńskie marzenie przez chciwość i gwałt iedwabnym sznurkiem Wezyra wielkie iego państwa w wiecznym śnie pogrążało. Teraz ożywia ią oddech wolności, ów tworczy duch, który cudów dokazuie, a o którym lud niewolniczy wyobrażenia mieć nie może. Kraie W. Sułtana stanowią dziś Rzeczpospolitą, którą handel równie kwitnącą iak szanowną czyni. — Dziś w mieyscu dawnego seraiu iest bal maskowy. Jutro będzie pierwsze wystawienie tragedyi Mahometa.

Dr. Ch. Au. Michaelis. "

Z Sztokolmu d. 5 Września.

W powrocie z Norwegii zabiegła Królowi w Borås deputacyia od okolicznych Włościan, prosząc go o wolny handel z Norwegiią. Król odpowiedział iey, że zasada wolnego handlu pomiędzy braterskiemi ludami ieszcze przed iego wyiazdem z Sztokolmu w radzie stanu przyiętą została, a zatem życzenia tey prowincyi są iuż dopełnione.

Z Kopenhagi d. 11 Września.

Pisma Duńskie zawieraią wezwanie nieiakiego Samuela Philip do współwierców, dla korzystania z czasu do utworzenia nowego Jeruzalem. Między innemi wyraził w tem wezwaniu: "Pomyślne okoliczności powołuią nas do nowego Kanaan! W Grecyi zobaczemy znowu płynące mlekiem i miodem rzeki. W Grecyi walczyć będziemy za religiią i samowładność, a gdy daleko odpędziemy nieludzkich barbarzyńców, na owczas w Swiętey Ziemi Salomona podniesiemy upadłe Swiątynie i wystawiemy nowe Jeruzalem. Ktokolwiek zechce ze mną poyść do Grecyi, niechay się zgłosi do ... i im prędzey, tem lepiey."

Jeden Rossyyski liniiowy okręt i dwa inne woienne okręty, wszystkie trzy nowo w Archangelu zbudowane, stoią od wczoraysza na tuteyszem przedporciu.

Dnia 24 i 25 Września 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.
— Przenicy	19 —	18 —	17 —
— Żyta	16 —	15 —	14 —
— Jęczmienia	9 —	8 —	7 —
— Owsa	5 15 —	5	4 —
— Jagieł	38 —	37 —	36 —
— Grochu	15 —	14 —	12 —
— Rzepaku	13 —	12 —	11 —

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 10 Września.

Czer: Zł: Holl: monetą Courant Złp. 20 gr. —		
— detto Cesarski . . . . —	19 —	20
Fryd. Pruskie . . . . . —	34 —	—
Luidor . . . . —	37 —	—
złoto frankowy . . . . . —	32 —	15
Szeiny Wiedeńskie za 100 —	232 —	—
Złoty ryński Szeinami . —	1 —	12

W Gdańsku dnia 11 Września.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	560	do	760.
Żyta	— —	320	—	360.
Jęczmienia	— —	200	—	240.
Owsa	— —	200	—	220.
Grochu	— —	300	—	360.

DONIESIENIA.

W dniu 2gim Października r. b o godzinie 3ciey popołudniu w Krakowie przy ulicy Grodzkiey w Domu pod L. 223 odbędzie się w drodze exekucyi Sądowey licytacyia zatradowanych Ruchomości, iako to: Zegaru stołowego, Luster, Kanapy, Krzesełek i innych sprzętów domowych, niemniey dochodów z mięszkań pierwszego i 2giego piętra na rok ieden to iest od 2go Października r. b. 1821 do ostatniego Września r. p. 1822 wydzierżawić się maiących. Chcący takowe licytować raczą się w dniu terminu i mieyscu do Licytacyi wskazanym z gotowemi pieniądzami zgłosić. — W Krakowie d. 24 Września 1821.

Salomoński, Kom: Sąd:

Prezes Sądu Appel. W. N. i ś. N. M. Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art. 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego, na powództwo Maryanny z Bytowskich Dulowskiey, wydał w dniu 6 Maia r. b wyrok przedstanowczy którym śledzenie nieprzytomności, Andrzeia Dulowskiego Męża powódki, przeszło lat 4 w mieyscu ostatniego iego zamięszkania mieście Chrzanowie nieprzytomnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, nakazanym zostało Sądowi Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego. — W Krakowie d. 9 Czerwca 1821 r.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appel: W. N. i ś. N. M. Krak: i iego Okręgu. Stosownie do Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: Kraiu tuteyszego Wyrokiem swoim z dnia 31 Lipca r. b na powództwo tak Stanisława Mecińskiego, małoletnich Seweryna i Henryka Stadnickich Opiekuna, iako rówmie Jgnacego Stadnickiego i Teofili Stadnickiey wydanym, nakazał wyszukiwanie ich brata Adama Stadnickiegu od lat 4 w mieyscu ostatniego swego zamięszkenia we wsi Czulicach Okręgu W. M. Krakowa, nieprzytomnego, i żadney wiadomości o sobie niedaiącego, polecîwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności Sądowi Pokoiu Okręgu Mogilskiego. — W Krakowie d. 15 Września 1821.

Piekarski.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst. kraiu tuteyszego, na powodztwo Jadwigi Teressy Czechowey O. W. M. Krakowa przy ulicy S. Jana pod Nr. 439 zamieszkałey, wydał w dniu 29im Listopada r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Jacentego Czecha żadney o sobie wiadomości nie daiącego, uznaną została. — W Krakowie dnia 6 Listopada 1820.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel.

Prezes Sądu Appellacyynego Woln: N. i ściśle N. Miasta Krakowa i iego Okręgu Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie ninieyszem do publiczney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi kraiu tuteyszego, na powodztwo Błażeia Kuśnirowicza Obywatela miasta Krakowa w Gminie VII. mieyskiey pod L. 88 zamięszkałego, wydał w dniu 22 Maia r. b. wyrok przedstanowczy nakazuiący wyszukiwanie Kajetana Kuśnirowicza brata powoda, od lat czterech w mieyscu ostatniego zamieszkania swego w Gminie VII. Miasta Krakowa pod L. 88 nieprzytomnego i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenia nieprzytomności Sądowi Pokoiu Okręgu Igo W. M. Krakowa. — W Krakowie d. 29 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appel. W. N. i ś. N. M. Krak: i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaie ninieyszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego Wyrokiem swoim z d. 2 Sierpnia r. b. na powodztwo Maryanny z Urbańczyków Trębaczowey Włościanki wsi Młoszowa, w Gminie Młoszowa Okręgu Chrzanowskim zamięszkałey wydanym, nakazał wyszukiwanie Mikołaia Trębacza, męża Powodki, w mieyscu ostatniego zamięszkania swego w rzeczoney wsi Młoszowa od lat 4 nieprzytomnego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności, Sędziemu Pokoiu Okręgu Chrzanowskiego. — W Krakowie d. 27 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

Prezes Sądu Appellacyynego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i iego Okręgu. Stosownie do przepisu Artykułu 118 Kod: Cywilnego podaie niniey szym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego, na powodztwo Barbary z Morawskich Hallerowey, po niegdy Baltazarze Haller pozostałey wdowy, Matki Heleny z Hallerów Mądrzykowskiey siostry, i Maryianny z Hallerów Wentzlowey siostry, Obywatelek Miasta Krakowa, w mieście tuteyszem pod L. 239 zamięszkałych, wydał w dniu 10 Lipca r. b. wyrok stanowczy, którym nieprzytomność Woyciecha Hallere żadney o sobie wiadomości nie daiącego, uznaną została. — W Krakowie d. 29 Sierpnia 1821.

Nikorowicz.
Raubach, Sekr: Sąd: Appel:

P. Kletke z Berlina w przeieździe przez Kraków do Rossyi pokazuie w Hotelu Drezdeńskim JP. Lipińskiego

Gabinet Optycznych Panoramów.

Gabinet ten zawiera 10 wedle natury odrysowanych i w naturalney wielkości wystawionych widoków, Drezna, Rzymu, Medyiolanu, Zurich, wyspy S. Heleny, Moskwy, Królewca, Neapolu, &c. Gdy takowe wystawienia nie były tu ieszcze widziane, pochlebia sobie zatem Artysta, że i tu zasłuży na pochwały, które iuż w celnieyszych Niemieckich miastach uzyskał. — Gabinet iest codziennie od godziny 7 zrana do 9 w wieczor do widzenia.